1845. **No. 14.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 18 FEBRUARIJ.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de loting voor de ligting der Nationale Militie, van 1845, in de onderscheidene militie-kantons der Provincie zaal plaats hebben invoege hier na volgt:

MILITIE-KANTONS 1—8.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	Plaatsen alwaar de loting gehouden wordt.
4.	Harlingen.......	Vrijdag	voorm. 10 uren.	Harlingen
	Barradeel.......	28 Febr. 1845.	voorm. 11½ ——	(Stadshuis).
3.	Franeker	Zaturdag	voorm. 10 ——	Franeker
	Menaldumadeel..	1 Maart 1845.	voorm. 11 ——	(Stadshuis).
	Franekeradeel...		midd. 12 ——	
1.	Leeuwarden.....	Maandag 3 Maart 1845.	's morg. 9 ——	Leeuwarden (Stadshuis).
2.	Leeuwarderadeel.	Dingsdag	voorm. 10 ——	Leeuwarden
	Tietjerksteradeel.	4 Maart 1845.	midd. 12 ——	(Stadshuis).
5.	Ferwerderadeel..	Woensdag	voorm. 10 ——	Hallum.
	't Bildt.........	5 Maart 1845.	voorm. 11½ ——	
7.	Dantumadeel....	Donderdag	voorm. 10 ——	Rinsumageest
	Westdongeradeel	6 Maart 1845.	voorm. 11½ ——	(Grietenijhuis).
6.	Ameland		voorm. 10 ——	
	Schiermonnikoog	Vrijdag	voorm. 10½ ——	Dokkum
	Oostdongeradeel.	7 Maart 1845.	voorm. 11 ——	(Stadshuis).
	Dokkum........		namid. 12½ ——	
8.	Achtkarspelen...	Zaturdag	voorm. 10 ——	Buitenpost.
	Kollumerland en	8 Maart 1845.	midd. 12 ——	
	Nieuwkruisland.			

MILITIE-KANTONS 9—16.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	Plaatsen alwaar de loting gehouden wordt.
15.	Rauwerderhem..	Woensdag	's morg. 9 uren.	Rauwerd
	Idaarderadeel ...	26 Febr. 1845.	voorm. 10 ——	(Grietenijhuis).
	Baarderadeel....		voorm. 11 ——	
16.	Sneek..........	Donderdag	's morg. 9 ——	Sneek
	Wijmbritseradeel	27 Febr. 1845.	voorm. 10 ——	(Concertzaal).
	IJlst		midd. 12 ——	
14.	Bolsward	Vrijdag	's morg. 9 ——	Bolsward
	Wonseradeel....	28 Febr. 1845.	voorm. 10½ ——	(Stadshuis).
	Hennaarderadeel.		midd. 12½ ——	
13.	Hindelopen		's morg. 9 ——	
	Workum	Zaturdag	voorm. 10 ——	Hindeloopen
	Hem. Oldeph. en	1 Maart 1845.		(Stadshuis).
	Noordwolde.....		midd. 12 ——	
	Stavoren........		namid. 1 ——	
12.	Sloten..........		's morg. 9 ——	Sloten
	Gaasterland.....	Maandag	voorm. 10 ——	(Stadshuis).
	Doniawerstal....	3 Maart 1845.	voorm. 11 ——	
	Lemsterland.....		midd. 12½ ——	
11.	Schoterland.....	Dingsdag	voorm. 10 ——	
	Haskerland......	4 Maart 1845.	midd. 12 ——	Heerenveen
	Ængwirden	Woensdag	voorm. 10 ——	(Grietenijhuis).
	Utingeradeel	5 Maart 1845.	voorm. 11 ——	
9.	Opsterland......	Donderdag	's morg. 9 ——	Beetsterzwaag
	Smallingerland..	6 Maart 1845.	voorm. 11 ——	(Grietenijhuis).
10.	Ooststellingwerf.	Vrijdag	's morg. 9 ——	Oldeberkoop
	Weststellingwerf.	7 Maart 1845.	voorm. 11 ——	(Grietenijhuis).

Wordende de belanghebbenden verder herinnerd dat zij, zoo mogelijk, *alle* bij de loting tegenwoordig moeten zijn en dat voor de zoodanigen, welke niet verschijnen en aan hunne Ouders of Voogden of aan respectabele personen, geene bijzondere volmagt hebben gegeven om voor hen te loten, door een der Gecommitteerden uit het Bestuur der plaats geloot zal worden, en voorts dat de bewijzen, die tot het verkrijgen van vrijstelling voor degenen, die daarop aanspraak mogen hebben, benoodigd zijn, door hen, bij tijds, ingewonnen, en binnen de *vijf* eerstkomende dagen, *na* den afloop der loting voor de Stad of Grietenij, tot welke zij behooren, in orde moeten worden ingeleverd aan het Bestuur der Stad of Grietenij, voor welke de loting heeft plaats gehad.

Leeuwarden, den 12 Februarij 1845.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitsersch brood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 14 Februarij 1845, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,08.
Van de *Rogge* per last . . . . » 165,00.

Leeuwarden, den 17 Februarij 1845.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden,

Gezien de instructie voor het opmaken en de invordering der Kohieren van jaarlijksche omslagen, goedgekeurd bij Z. M. besluit van den 28 September 1831, no. 2.

Brengen, bij deze, ter kennis van de ingezetenen, dat het Kohier van den personelen omslag, voor het onderhoud van de Lantarens, Brandspuiten en Wachtgelden, in deze Gemeente, over het jaar 1845 is opgemaakt en dat hetzelve; overeenkomstig art. 6 dier instructie, van heden af aan, gedurende *veertien dagen*, ter Stads Secretarie, voor de belanghebbenden, ter visie zal liggen, ten einde een ieder, die zich over zijnen aanslag bezwaard mogt achten, zijne reclamatie, voor het einde van den gestelden termijn, schriftelijk of mondeling zal kunnen opgeven.

En op dat zulks kome ter kenn van een' ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, den 17 Februarij 1845.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de loting voor de Nationale Militie, wegens de ligting van 1845 voor deze Stad, zal plaats hebben op Maandag den 3 Maart 1845, des morgens te 9 ure, op het Stadshuis; en dat de Alphabetische lijst, van af de ingeschrevenen aldaar ter visie zal liggen, van heden af aan, tot Zaturdag den 1 Maart 1845, des voordemiddags van 10 12 uren.

Leeuwarden, den 17 Februarij 1845.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

SPANJE.

MADRID, *den 5 Februarij.* Men zegt, dat belangrijke diplomatieke conferentien weldra te Londen geopend zullen worden, betrekkelijk de zaken in Spanje. Daarenboven zal in de maand Julij een klein congres op den Johannisberg worden gehouden. Behalve de talrijke diplomaten, welke zich in het badsaizoen in die omstreken bevinden, zal ook nog de Koning van Pruissen zich naar het kasteel Stolzenfels begeven, waar hij een bezoek moet ontvangen van Koningin *Victoria.*

DUITSCHLAND.

MAINZ, *den 10 Februarij.* De strenge koude heeft weder plotseling een einde gemaakt aan alle scheepvaart op den Rijn, die juist weder begonnen was. Het ijs drijft bereids zoo sterk, dat, houdt de koude nog twee a drie dagen aan, de rivier ook hier aldra zal gaan vastzitten. Het water is zoo laag, dat men zich sedert jaren geen zoo lagen waterstand gedurende den winter herinnert. Sneeuw is hier sedert December maar spaarzaam gevallen en ook op de Zwitsersche bergen moet zeer weinig liggen. De scheepvaart op den Midden- en Bovenrijn, vooral op laatstgenoemden, zal, bij dezen lagen waterstand, gedurende maanden met groote zwarigheden te kampen hebben, wanneer rijkelijker sneeuw of regen hierin niet voorziet.

— Men meldt uit Dusseldorf van 11 Februarij: Heden morgen ten 5 ure zette zich het ijs in den Rijn alhier vast en bleef zitten tot 6 uren. De lage stand van het water is oorzaak, dat verscheidene bronnen hier geen water meer geven. De hoogte van den Rijn is 2 voet 8 duim.

— De *Rhein- u. Moselzeitg.* van 9 Februarij meldt onder de rubriek Berlijn, dat de Koning van Pruissen den generaal *v. Rauch* naar St. Petersburg heeft gezonden om aan het hof van Rusland kennis te geven van het verleenen eener constitutie aan zijn rijk.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 12 Februarij.* Er is gezegd geworden, hoeveel van de discussie over de geheime fondsen kan afhangen: thans is de zamenstelling der commissie bekend, die in de bureaux of afdeelingen der kamer tot het voorloopig beoordeelen dier concept-wet benoemd is. Zij bestaat uit zes leden der behoudende partij en uit drie der oppositie; deze laatsten zijn de heeren *Billault*, *Odilon Barrot* en *Dufaure*.

— Het volgende zijn, naar men zegt, de grondslagen van het traktaat hetwelk de heer *Lagrende* in naam van Frankrijk met China gesloten heeft: 1°. Frankrijk wordt, met opzigt tot de tolregten, op den voet der meest begunstigde natien geplaatst; 2°. Het zal nimmer aan eenige geregeld wederkeerende schatting (*tribut périodique*) ten behoeve des souvereins van het Hemelsche Rijk onderworpen kunnen worden; 3°. Het zal te Kanton eene factorij mogen vestigen, van den aard als die, welke de Nederlanders, de Engelschen, de Denen, de Zweden en de Spanjaarden er gevestigd hebben; 4°. Het zal te Tschang Tscheou handel kunnen drijven, met voorbehoud echter der regten van de Spaansche kroon, die op gemelde stad een uitsluitend voorregt heeft; 5°. Het zal kantoren kunnen stichten in de havens van Hiamen, Tschaoc-Hing en Ning-Po; eindelijk 6°. zal het, in het vervolg, ook regt om handel te drijven hebben in alle plaatsen, die voor de meest begunstigde natien geopend mogten worden.

— Het getal der hier voor eenige dagen, te gelijker tijd, gearresteerde dieven heeft inderdaad, gelijk wij reeds gezegd hebben, dat van 200 te boven gegaan; het is in alles 297. De arrestatie is den 8sten des avonds in twee onderaardsche of kelder-estaminets van den Boulevart du Temple geschied. Den 9den en voorts den geheelen dag van den 10den door, zijn twaalf commissarissen van policie der wijken, welken de prefekt van policie opzettelijk benoemd had, om bij deze gelegenheid aan de commissarissen van ondervraging en aan die der delegatien toegevoegd te worden, onafgebroken bezig geweest met het verhooren der beschuldigden, met het onderzoeken naar de waarheid hunner opgaven van woonplaatsen en naar hun vroeger levensgedrag, naar aangifte van nota's, door de policie geleverd, en van de aanteekeningen, die bij de justitie bestaan.

Gedurende den geheelen dag van gisteren heeft een vloed van nieuwsgierigen de twee, te voren niet bekende verzamelplaatsen bezocht, welke door deze geduchte *razzia* van boosdoeners thans het voorwerp der algemeene oplettendheid geworden zijn. De eene, die den naam van *le Caveau* draagt, ligt naast het paardenspel van *Franconi*, onder den vloer van een' kleinen mechanieken schouwburg, voor welke eene aan het volk gerigte buiten-vertooning elken avond de wandelaars bijeenlokt. Het *Caveau* bestaat uit eene ruime, voor het daglicht ontoegankelijke zaal, naar welke men met eenen trap van vijf of zes treden afklimt en waar verscheiden billarttafels staan. Een bediende, die als zetschipper aan het hoofd dezer kroeg stond, is mede gevat.

Het ander estaminet, iets nader bij den hoek gelegen, waar de boulevard en de Rue du fauburg du temple zich vereenigen, is ruimer en wat minder donker dan het *Caveau*. Het heeft tot uithangbord: *A la descente du Cirque*, en deelt zich in twee inrigtingen: eene wijnslijterij en een estaminet, door denzelfden persoon, zekeren *Picard* gehouden, die mede, benevens zijne drie oppassers, gevangen is. Tusschen het *Caveau* en de *Descente du Cirque* was er nog slechts één etablissement, het estaminet *de l'Epi Scié*, waar *Lacenaire*, *Avril*, *François*, *Bâton* en anderen gewoon waren bijeen te komen; gelijk zulks uit de debatten bij het proces van *Lacenaire* gebleken is.

Op het oogenblik toen, na al den omtrek te hebben doen bezetten en zich van de uitgangen verzekerd te hebben, die achterwaarts in de straat des Fossés du Temple uitkomen, de commissaris van policie *Vassal* en het hoofd der veiligheids-policie in die etablissementen binnendrongen, was er de menigte zoo digt opeengepakt, dat de billartspelers geene ruimte hadden om rondom de tafels te gaan: »Niemand verzet een voet!" riep de policie-commissaris, tezelfder tijd de driekleurige sjerp, het teeken van zijn ambt, omslaande. Allen bleven onbeweeglijk; de agenten traden alstoen binnen, en terstond begon het onderzoek der tegenwoordig zijnde personen. Bijna alle waren jonge lieden van 19 tot 20 jaren, op gelijke wijs met heele of halve blouses gekleed.

Welk eene ware dievenkroeg elk dezer huizen was, kan daaruit blijken, dat onder de bijna drie honderd lieden, die er gevat zijn, slechts een eenige bevonden is een eerlijk man te wezen en op staanden voet ontslagen heeft kunnen worden. Het was een landman, die naar Parijs gekomen was om er drie paarden te verkoopen en die, naar huis terugkeerende, bij *Picard* ingeloopen was, om er een glas wijn te drinken. Hij had eene vrij aanzienlijke som gelds bij zich, die waarschijnlijk alleen door het zoo van pas gekomene binnendringen der policie voor hem behouden gebleven is.

— Uit de Pyreneën ontvangt men nog gedurig berigten van sneeuwstortingen; in den nacht van den 3 op den 4 Februarij heeft zulk eene lavine er ook anderen eene vrij groote hoeveelheid runderen en schapen bedolven. Maar het akeligste geval van dien aard, dat tot nog toe bekend geworden was, is in het hart zelve van ons koningrijk gebeurd. Den eersten dezer des namiddags zijn door eenen sneeuwval, die van het hooge bergplat les Cats in het departement van den Aveyron neder kwam, vier huizen van het dorp la Moliere met 16 bewoners weggerukt. Met onbeschrijfelijken arbeid is het gelukt, eerst eene vrouw en hare dochter; eenige uren later een' man, en des anderen daags, nadat de brave pastoor van een naburig dorp met zijne geheele, tot de godsdienstoefening zaamgekomene gemeente te hulp gesneld was, nog twee kinderen levend te redden. Van de overige elf menschen zijn slechts de lijken gevonden.

— Men meldt uit Aurillac, den 28 Januarij, dat de veeziekte in het departement Cantal is doorgedrongen. Het is vooral in het arrondissement Mauriac, dat deze ziekte tot heden heeft gewoed. Een landeigenaar van het kanton Pleaux heeft reeds 40 koeijen verloren. Men meldt ook dat in het arrondissement Aurillac eenige kudden door die vreeselijke ziekte zijn aangetast. Het ware mogelijk, dat de ziekte is ontstaan uit de slechte hoedanigheid van het voeder.

BELGIE.

ANTWERPEN, *den 13 Februarij.* De koude blijft steeds met eene strengheid aanhouden, die voor het gevolg doet vreezen. Reeds is de scheepvaart op nieuw gestremd, door het aantal ijsschollen, die de Schelde bedekken; de dienst der stoombooten is daardoor gestaakt, en, bijaldien niet spoedig dooiweder invalt, zal de handel alhier weldra een duister aanzien verkrijgen. Daarbij is de hoeveelheid sneeuw, die in eenige provincien gevallen is, zoo aanzienlijk, dat er

. . gemeenschap geheel door gesloten is. De kaaijen aan de dokken zijn opgestapeld met goederen voor Duitschland bestemd, doch die in den tegenwoordigen stand van zaken, niet kunnen vervoerd worden. Het is derhalve te wenschen, dat spoedig eene gunstige weêrsverandering plaats hebbe. Daar echter de strenge koude zich met de nieuwe maan hervat heeft, is het niet onwaarschijnlijk, dat zij tot volle maan, of welligt langer, zal blijven voortduren. In deze veronderstelling heeft een onzer stadgenooten de weddingschap aangegaan, dat de Schelde aanstaanden Maandag zal toeliggen, en dat men er zal kunnen over loopen. In het belang van den handel in het algemeen uiten wij den wensch, dat hij zijne weddingschap verliezen moge.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 11 *Februarij*. De Regering heeft thans geantwoord op de bedenkingen, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt, ten aanzien van de ontwerpen van wet, ter uitvoering van art. 6 der Grondwet, wegens het stem- en kiesregt. Die beantwoording behelst in den aanvang het volgende:

» Na kennis genomen te hebben van het voorloopig verslag der centrale afdeeling, mag men niet ontveinzen, dat de toon en vorm van hetzelve leedwezen hebben doen ontstaan.

» Op den voorgrond van hetzelve toch wordt eene gisping geplaatst van den, in het algemeen vooruitgaanden, vrijzinnigen geest, welke in deze wetsontwerpen heerscht, en daardoor het streven der Regering miskend, om deze belangrijke aangelegenheid, zoo veel mogelijk, bij gemeen overleg met de Tweede Kamer en in overeenstemming met de behoeften of inzigten van tijd en omstandigheden, daar te stellen.

» De wetsontwerpen van 1841 hielden weinig meer in dan eene regularisatie, bij de wet, van het bestaande. In afwachting eener nadere regeling, haastte men zich, aan de bepalingen van art. 6 der Grondwet te voldoen, maar zonder voorbarig veranderingen voor te stellen, die toen bezwaarlijk meer dan halve maatregelen hadden kunnen worden.

» De tegenkanting, die zulks ontmoette, moest de Regering wel nopen, om dat denkbeeld te laten varen, en eene proef te nemen, geschikt om door wisseling en wrijving van denkbeelden het onderwerp tot rijpheid te brengen.

» Zonder het onbewezen gezegde, dat die in 1842 aangebodene nieuwe ontwerpen op een geheel ander begrip berusten, dan hetgeen de Grondwet eischt of gedoogt, te kunnen beamen, bleek het niettemin, dat de Regering in 1841 goed gezien had, toen zij meende, dat men het bestaande eerst voorloopig moest regelen, ten einde later, meer bezadigd en door de uitwerking van het verband voorgelicht, eene *voldoende* organisatie te beproeven.

» Trouwens werden de latere wets-ontwerpen zoodanig door de sectiën der Tweede Kamer beoordeeld, dat het in beraadslaging brengen nuttelooze moeite zou geweest zijn, en er niet overbleef dan dezelve in te trekken.

» De Grondwet gebood intusschen zoo bepaaldelijk, dat de zaak bij de wet moest geregeld worden, en de Kamer zelve nam zoo zeer elke daartoe geschikte gelegenheid te baat, om op de afdoening aan te dringen, dat de Regering zich aan pligtverzuim zou hebben schuldig gemaakt, indien zij onbepaald lang gedraald had, en mede indien zij, halstarrig en te vergeefs aan het vroegere hechtende, niet getracht had aan deze zaak thans werkelijk den vorm en het wezen eener meer afdoende regeling te geven.

» Van dáár de aanmerkelijke wijziging van het thans aangebodene, in vergelijking met het vroegere.

» Het uitstel en het voorloopig onderzoek hadden die gunstige zijde, dat zij de zaak, door eene voorafgaande veelzijdige beschouwing, tot meerdere rijpheid bragt; en hoedanig dan ook over de vroegere ontwerpen worde gedacht, zal men wel willen erkennen, dat de Regering, wilde zij werkelijk deze wetten tot stand zien komen, den vroeger ingeslagen weg moest verlaten, en hierdoor van hare strekking deed blijken, om aan billijk geachte verlangens of gegrond geachte redeneringen te gemoet te komen.

» De staatsregeling bleef sedert twee jaren wel dezelfde, maar niet de inzigten van velen over de politische behoeften. Eene gezonde staatkunde eischte gebiedend, om in die behoeften te voorzien, zonder de hoofdbeginselen te verzaken, waarop ons staatsregt rust, of welke de Regering voorstaat.

» De vraag, of eene overweging der aangebodene ontwerpen tijdig en gepast is, zal wel aan geenen redelijken twijfel onderhevig zijn, wanneer een artikel der Grondwet het gebiedende derzelve voorschrijft.

» Te beweren, dat de Grondwet zelve eerst moet veranderd worden, is beginnen met zich niet aan de bestaande Grondwet te onderwerpen. Onverschillig of het wenschelijk zij, daarin verandering te maken, moet zij, zoo lang de verandering niet bestaat, getrouw worden nageleefd. De vermeende noodzakelijkheid, om niet te bevestigen wat men afkeurt, kan bezwaarlijk in aanmerking komen, dáár waar het slechts de toepassing van een voorschrift geldt. Het is ons niet veroorloofd, op den voorgrond te stellen, dat de Grondwet aan eene goede wetgeving hinderlijk is, en men dus elke van die Grondwet uitgaande wetgeving verwerpt: zoo al, zou dezelve door de Tweede Kamer verworpen worden vóór dat de Grondwet een ander beginsel in de plaats had gesteld.

» Te beweren, dat de veranderingen, welke artikelen 6 en 128 (het in het voorloopig verslag almede aangehaalde art. 132 onderging in deszelfs inhoud geene verandering) der Grondwet in 1840 ondergingen, slechts *sommige* punten aan de wet onderwerpen, kan, op zich zelf beschouwd, aanleiding geven tot bezwaren tegen eenige onderdeelen der aangebodene wetsontwerpen, maar niet tegen die ontwerpen in derzelver geheel.

» Dat de adviezen der provinciale Staten niet naar eisch van art. 128 der Grondwet zijn ingenomen, wordt gezegd, zonder aan te toonen, waarin de verkeerde handelwijs zou hebben bestaan; zoodat men, in zoo verre, ook hier niet in staat is, een antwoord of eene opheldering te geven. Zoo veel is zeker, dat de Regering het advijs van *alle* provinciale Staten, alvorens de onderhavige wetsontwerpen voor te stellen, heeft getracht in te winnen; namens allen is het advijs omtrent het punt, behandeld bij art. 128 der Grondwet, kenbaar gemaakt; slechts zijn de notulen der Staten van Gelderland niet geresumeerd. Doch omtrent eenige andere onderwerpen, zoo als, bij voorbeeld, de verdeeling van het platte land der provincien in kiesdistricten, het bedrag van den census, enz., had de Regering gewenscht, almede het gevoelen der Staten van de provincien te kennen. Allen hebben hetzelve kenbaar gemaakt, met uitzondering van eene provincie, die van Gelderland. En daar ook Gedeputeerde Staten dier provincie er bezwaar in vonden, om, in den gegeven stand van zaken, hun advijs dienaangaande mede te deelen, en men niet bij magte was, om of de provinciale of de Gedeputeerde Staten tot die mededeeling te dwingen, bleef er niet overig dan dezelve door het advijs van den Gouverneur te doen vervangen. Hierin bestond te minder bezwaar, aangezien de Grondwet niet voorschrijft, wie ten aanzien dier nevenpunten moet worden gehoord.

» Het was der Regering intusschen aangenaam te ontwaren, dat de meerderheid der leden van de Kamer in de hierboven gemelde geopperde bezwaren niet deelde. Zij mag dan ook vertrouwen, dat de Kamer, de waarde der wetsontwerpen op zich zelve beoordeelende, haar behulpzaam zal willen zijn, om aan de verpligting, bij art. 6 der Grondwet opgelegd, te voldoen.

» Men is bereid, om meer opzettelijk met de Kamer te onderzoeken, of dat 6de artikel als het hoofdartikel te beschouwen is, en mitsdien in hoeverre, en tot welke eene mate art. 130, opzigtelijk deze ontwerpen, daaraan ondergeschikt kan of moet worden gemaakt. Volmondig wordt erkend, dat de betrekkelijke waarde dier beide artikelen voor verschillende tegenstrijdige uitleggingen vatbaar is. Van daar dan ook, dat de Regering vrijheid vond, om bij eene zaak, die zoo geheel van de uitlegging afhangt, en die mitsdien de handen aan den Wetgever vrijlaat, in tegenstelling van hetgeen in 1842 plaats greep, maar in overeenstemming met hetgeen de meerderheid der leden toen wenschelijk achtte, de zaak zoodanig uit te leggen, dat de wetten zelve er ontegenzeggelijk een beter aanzien door verkrijgen en meer omvattend worden.

» Alvorens nu tot de beantwoording der bijzondere bedenkingen, of voorstellen tot wijzing van het aangebodene over te gaan, mag het gevoel van leedwezen niet worden onderdrukt, dat men, bij de mededeeling dier bedenkingen of voorstellen, nu voor het eerst, op eene zoo min wenschelijk geacht wordende wijs, van het gebruik afweek, om de motiven aan te duiden, waarom eene bedenking gemaakt of eene verandering verlangd wordt. Het zal niet worden ontkend, dat de taak der Regering hierdoor veel moeijelijker wordt. Het gebrek eener argumentatie toch, voor hetgeen als eene verbetering wordt opgegeven, maakt het soms onmogelijk de voorgestelde verbetering naar waarde te schatten. Bij ontstentenis van redenen, moet men die zelf opsporen, en zal dan, bij mislasting, noodeloos en zijns ondanks, aanleiding tot nieuwe bezwaren geven.

» De Kamer zal het dan ook wel ten goede gelieven te houden, wanneer deze of gene bedenkingen niet genoegzaam begrepen of gewaardeerd worden. Desniettemin bevlijtigde men zich, het eenvoudig summier gestelde, opzettelijk en naar vermogen te overwegen; terwijl het verlangen bezielde om eene steeds wenschelijke overeenstemming van gevoelen en oordeel te bevorderen."

— De minister van financien heeft bekend gemaakt, ter uitvoering van art. 3 der wet van 27 December 1840 (*Staatsblad no.* 70), dat het gezamenlijk bedrag van de Schatkistbilletten, daargesteld krachtens de wetten van 27 December 1840 en 19 Junij 1843 (*Staatsbladen no.* 79 *en* 26), welke op den eersten dezer nog in omloop waren, beliep eene somma van *f* 2,535,300.

— Door 142 voorname grondbezitters uit Winterswijk is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres ingezonden, strekkende om het door den heer *Thorbecke c. s.* aangeboden ontwerp van gewijzigde grondwet bij de Kamer te ondersteunen. In den zelfden geest is uit Noord-Holland aan de Kamer eene petitie aangeboden door den heer *S. A. de Moraaz*, uit Alkmaar, alsmede nog een adres strekkende ter bevordering eener grondwets- herziening, door den heer *C. P. E. Robidé van der Aa*, lid van de Arrondissements Regtbank te Arnhem en van de plaatselijke School-Commissie aldaar; eindelijk ook nog een adres, met hetzelfde doel, door de notabelste ingezetenen van Ukswerd (provincie Groningen.)

— De partijen en de bijeenkomsten in deze residentie volgen elkander dezen winter, bijkans zonder tusschenpoozing, op. Gisteren avond, is er bij Z. Exc. den heer *von Reinhard*, minister van Wurtemberg, bij het Nederlandsche Hof, een zeer luisterrijk bal gehouden, hetwelk vereerd geworden is met de tegenwoordigheid van al de Prinsen en Prinsessen van het koninklijk huis, terwijl de aanzienlijksten der residentie hetzelve bijwoonden. Heden avond is er weder bal, en wel in *Casino*. Ook worden er groote toebereidselen gemaakt voor het gecostumeerde bal, dat den 26 dezer maand bij HH. KK. HH. den Prins en de Prinses van Oranje zal plaats hebben. Het is overbodig hierbij op te merken, zegt het *Journal de la Haye*, hoe zeer al deze partijen bijdragen tot de welvaart van de nijvere en werkende klasse dezer hofstad.

AMSTERDAM, *den* 12 *Februarij*. Zaturdag ll. is alhier in den ouderdom van 76 jaren overleden, Z. Exc. de gepensioneerde luitenant-generaal *A. F. Meijer*, een man, wiens uitmuntende zoo militaire als burgerlijke hoedanigheden, hem te regt de onderscheiding hadden verworven, van bij de orde van den Nederlandschen Leeuw den rang van kommandeur te bekleeden en met de teekenen van nog verschillende andere ridder-orden vereerd te zijn.

— De Arrondissements Regtbank alhier, heeft bij vonnis van heden uitspraak gedaan in de zaak van het openbaar ministerie tegen *Pieter Cléban*. Zij heeft geoordeeld dat de beklaagde in de door hem uitgegeven en verspreidde brieven uitdrukkingen heeft gebezigd, die eene te laste legging aan jonkh. *A. G. A.* ridder *van Rappard* van zoodanige daden bevatten, die, indien zij hadden plaats gehad, hem zouden blootstellen aan de verachting en haat zijner medeburgeren; doch dat het niet voldoende gebleken is, dat die daden, in dat geval, voorn. heer zouden bloot stellen aan criminele of correctionele vervolgingen; dat art. 222 van het Strafregt hier van geene toepassing kan zijn, vermits bij dat art. van woordelijke en niet van schriftelijke beleediging wordt gesproken; zij heeft mitsdien den beklaagde schuldig verklaard aan het wanbedrijf van *laster*, en hem, op grond van art. 367, 368, 371 en 374 van het Wetb. van Strafregt, veroordeeld tot eene gevangenzetting in een huis van correctie, voor den tijd van drie maanden, in eene geldboete van een honderd gulden en in de kosten van het regtsgeding, en hem tevens ontzet van de regten, vermeld bij art 42 van het voormelde wetboek, gedurende den tijd van vijf jaren, ingaande met den dag, dat hij zijne straf zal hebben ondergaan.

— Het heeft sommigen een weinig bevreemd, dat de Amsterdamsche beurs, welke anders zoo menigmalen heeft getoond, dat zij voor geene groote ondernemingen terugdeinst, wanneer door eendragtig zamenwerken de handel beschermd en bevorderd kan worden, niet reeds dadelijk na het invallen van de strenge vorst in de maand December ll. maatregelen heeft beraamd om het Noord-Hollandsche kanaal voor de scheepvaart open te houden. Men mag toch stellen, dat hiervan niet alleen groot voordeel te wachten zoude zijn: maar dat het onderhouden van vrije gemeenschap met onze zeegaten eene noodzakelijkheid was. Ofschoon de vorst sedert even ploteling door dooi was vervangen, bleef het Noord-Hollandsche Kanaal toch nog voortdurend met ijs bezet. Intusschen waren langzamerhand eene menigte kostbare bodems uit Oost en West in den Helder binnengekomen en langzamerhand had zich de haven van het Nieuwe Diep zoodanig opgevuld, dat de schepen ten naauwste bijeen geklemd en schier met rondhouten en touwen in elkander verward lagen. Millioenen schats lagen aldus op-een gepakt, en hoe groot een gevaar voor kooplieden, reeders en assurandeurs daaruit moest ontstaan, ingeval er brand uitbarstte of eenig ander onverwacht voorval gebeurde, laat zich gemakkelijk gissen. Hoe gevaarlijk het ijs zelf voor schepen is, dit is nog dezer dagen gebleken, daar twee ligters met koffij beladen door het ijs doorsneden en gezonken zijn, waardoor misschien *f* 40,000 à *f* 50,000 waarde zijn verloren gegaan.

Met genoegen zal men daarom vernemen, dat een ondernemend particulier, het nut en de noodzakelijkheid eener door-ijzing beseffende, de zaak ter harte heeft genomen. De heer *J. Goedkoop* heeft, na bekomen magtiging van den minister van binnenlandsche zaken, voor eigene rekening de opening van het kanaal ondernomen, met voorwaarde, dat elk schip, hetwelk daarvan, zoo lang er nog ijs in het water ligt, gebruik zal maken, hem eene geringe vergoeding (wij meenen van 30 cents per ton) zal betalen. Deze onderneming, waarvan thans bij de op nieuw ingevallen koude de behoefte nog dringender is geworden, is met den besten uitslag bekroond, met dat gevolg, dat er thans eene vloot van ongeveer honderd zestig tot honderd tachtig zware schepen in aantogt is en heden of morgen voor de stad zal komen. Ook in een ander opzigt mag men zich over deze onderneming verheugen, daar zij bij de vele behoeften en de schrale verdiensten des winters aan menigen arbeider werk en loon heeft verschaft.

Van den 13*den*. Z. K. H. de Groothertog van Saksen Weimar Eisenach heeft Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, tot grootkruis der orde van de Waakzaamheid of van den Witten Valk benoemd.

ARNHEM, *den* 12 *Februarij*. Niettegenstaande de Rhijn weder met ijs en de heuvelen met sneeuw bedekt zijn, houdt men zich hier ijverig onledig met toebereidselen voor het schoone jaarsaisoen te maken, ten einde de langs den tot Arnhem toe bruikbaren spoorweg, stoomende volksmenigte, gelegenheid te geven zich in Arnhems omstreken behoorlijk te ontspannen. Behalve het aanzienlijk verruimde en smaakvol ingerigte *Zwijnshoofd*, zal het logement *de Zon*, buiten de Rhijnbarriere eene belangrijke vergrooting ondergaan, terwijl er even buiten de stad, vlak tegen over de zoogenaamde tent, op een der schilderachtigste punten van deze streek, een geheel *nieuw* uitgestrekt logement in aanbouw is, dat op eene groote schaal, in den smaak als in de beste badplaatsen zal worden ingerigt.

Intusschen verrijst met niet weinig praal het ververschingshotel op het stations-plein, dat het voordeel zal hebben van onmiddellijk te grenzen aan de plaats waar de spoortreinen te Arnhem aankomen en afrijden, zoo dat men niet gelijk elders zich op eenige minuten gaans afstands van *le point du départ* zal verwijderd bevinden. Verbeidt dit gunstig gelegene lokaal, bij goede ordelijke inrigting en bediening gewis een talrijk en aanhoudend bezoek, de nieuwe inrigting, die den *Rheeberg* zal ontvangen, mag gewis onder de voor Arnhems *fashionabele kringen* meest welkome verbeteringen geteld worden; dit heerlijk liggende lokaal is toch het eigendom geworden van eenige notabelen hier ter stede, met bepaald doel om tot een *Societeits-lokaal* te worden ingerigt, waar de leden zich met hunne huisgenooten en vrienden van hunne bezigheden kunnen verpoozen. Daar er nu onder den klokslag der stad niets van gelijken aard bestaat, zal voorzeker dit *Lustoord* in het schoone jaargetijde van bezoekers wemelen, en het een en ander strekken tot opluistering van Gelderlands hoofdstad.

NIJMEGEN, *den* 14 *Februarij*. Het ijs heeft zich sedert ons laatste berigt in de rivieren dermate vermeerderd, dat dezelve zich gezet hebben. De Waal heeft zich gisteren middag te Gent gezet, waardoor thans alhier bijna geen drijfijs meer is, maar open water. Van beneden ontvingen wij geen berigt dat het ijs zich ergens zou gezet hebben. De Rijn heeft zich gisteren nacht te Wageningen gezet en is verder bovenwaarts aangedreven. De Maas heeft zich op vele plaatsen, met vakken gezet.

LEEUWARDEN, *den* 17 *Februarij*. Het Concert van de Heeren *Dreijschock*, hier laatstleden Vrijdag gegeven, heeft aan de hoog gespannen verwachting voldaan, zoo deze al niet overtroffen werd door de veelvuldige bewijzen van een meesterschap op de Piano, zoo als te voren zelden of nooit werd gehoord. Vandaar dan ook dat deze kunstenaars den meesten lof en bewondering mogt ten deel vallen.

— Na de hervatting van de winterkoude vernemen wij met genoegen, dat, buiten de bedeeling van de Stads- en Diakonie-armen, het Stedelijk Bestuur op nieuw eene uitreiking van turf aan niet bedeelde armen heeft gedaan; terwijl bovendien vereenigingen van buurten en bijzondere personen, door het uitdeelen van brandstof, kleederen en levensmiddelen het hunne trachten toe te brengen om den nood van vele behoeftigen en van onbedeelde huisgezinnen te gemoet te komen. Verschillende weldadige personen hebben daartoe bijdragen geschonken, welke hen zeer vereeren, en die andere begoedigden mogen aansporen om ook van hunne dankbaarheid door liefdadigheid blijken te geven.

— Wij vernemen, dat de aanzienlijke verbouwing en verfraaijing van de Galileër Kerk alhier hare voltooijing nadert, en dat het voornemen bestaat om de eerste godsdienstoefening daarin te doen plaats hebben op Zondag den 9 Maart aanstaande. Onmiddellijk daarna zal er een aanvang gemaakt worden met het verbouwen van de Westerkerk, ten einde ook dit kerkgebouw zulk eene verbeterde inrigting en voorkomen te geven, als de beide andere kerken reeds verkregen hebben.

— Bij Koninkl. besluit van 2 Dec. jl., is Hoogstd. bewilliging verleend tot de oprigting eener naamlooze vennootschap, onder den titel van: *Forsters Kolen-Maatschappij*, welke haren hoofdzetel zal hebben te Amsterdam. De algemeene vergaderingen der deelhebbers zullen mede aldaar gehouden worden. Het doel der maatschappij is, om de uitvinding eener nieuwe hars- en asphaltachtige substantie) waarvoor bij Koninkl. besluit van 14 Februarij 1842 octrooi is verleend) te exploiteren, en die substantie, waarvan het product tot onderscheidene einden, en vooral tot buitengewoon voordeelige brandstof geschikt is, te fabriceren en te verkoopen, naar mate daarvoor een verzekerd debiet en voordeelig debouché zal te verkrijgen zijn. De maatschappij is aangegaan voor den tijd van 25 jaren, het kapitaal der maatschappij is bepaald op eene som van *f* 100,000. Tot directeur der maatschappij is benoemd de heer *J. L. Vorster.*

— Naar men verneemt heeft Z. M., bij besluit van 10 dezer, in het hoog-militair geregtshof de volgende benoemingen gedaan: tot raadsheer, mr. *W. J. van Hoytema;* tot advokaat-generaal; mr. *J. S. Vernede;* en tot substituut-advokaat-fiskaal, mr. *J. de Wal*, substituut-officier bij de arrond.-regtb. te Leyden.

— Z. Exc. de minister van financien heeft bekend gemaakt, dat de rentebetaling van de kapitalen, ingeschreven op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende *drie ten honderd* in het jaar, over het halfjaar, verschijnende op den 1 Maart aanstaande, zal plaats hebben van af Zaturdag den 1sten tot en met Vrijdag den 14 Maart 1845, en vervolgens alle werkdagen, met uitzondering van des Zaturdags, van af Maandag den 17 Maart 1845, tot en met Dingsdag den 15 Julij daaraanvolgende, op de hierna gemelde bureaux van het Grootboek der Nat. Schuld, gevestigd te Amsterdam; te weten:

Op het vijfde bureau: voor de kapitalen, ingeschreven onder letter A. tot en met K.

Op het zesde bureau: voor de kapitalen, ingeschreven onder letter L. tot en met Z.

— Op Vrijdag den 7 Maart e. k. zal aan het lokaal van het gouvernement te Arnhem, worden aanbesteed: het leggen van de aardebaan en het met klinkerts bestraten van den weg van Doesborgh over Keppel, Doetinchem en Silvolde, tot de Pruissische grenzen, in de rigting naar Anholt. Het bestek zal op de gewone plaatsen ter lezing liggen,

— Uit een Fransch dagblad ontleenen wij het volgende artikel, hetwelk voor dit Rijk zulke gulde wenken bevat:

Er is door den Staat zelven iets groots te doen tot stuiting der overal toenemende armoede. De oude bijzondere milddadigheid is niet toereikend meer, de nieuwe theorien zijn nog niet rijp, en zullen vrij zeker nooit rijp worden Maar tusschen beide ligt een groote oogst van vruchten voor de wereld. De milddadigheid moet in het leven van den Staat overgaan en de wetgeving besturen, moet door onderwijs, door spaarkassen, kolonien, weeshuizen, voorschot, inruimen van onbebouwd land, tijdelijke ontslag van belastingen, door bestendig bewaken en onderzoeken van den toestand der schamele bevolking, door het gemakkelijk maken van broodwinnen enz. het hare doen. Men zegge niet, dat dit overal en ten allen tijde geschied is; want niet in de middelen, maar in het gebruiken en toepassen der middelen, in de poging, om datgene, wat tot nu toe afzonderlijk geschied is, algemeen te maken, om datgene, wat tot hiertoe eene private werkzaamheid was, tot een staatsbelang te verheffen, ligt de vooruitgang. Ieder weet, dat aalmoezen geven de ellende niet wegneemt, maar ze eerder bevordert. Eerst waar eene groote vereeniging, waar eene maatschappij, eene gemeente zich het armwezen eener stad aantrekt, is ter halverwege aan wezenlijke hulp te denken.

Maar hoe grooter de kring wordt, des te gemakkelijker wordt de hulp. Slechts de Staat is bij magte, om alle middelen, die nu afzonderlijk tegen de ellende aangewend worden, zoo te organiseren, dat zij alle in elkander grijpen. De kolonisatie, de ontginning van nog onbebouwde landerijen, de overplanting van arbeiders uit deelen des lands, waar zij niet gebruikt kunnen worden, naar zulke, waar zij noodig zijn, en zoo vele andere middelen tegen ellende kunnen slechts in het groot, slechts door den Staat in het leven geroepen worden.

Zoo wordt de organisatie der hulpmiddelen als staatsaangelegenheid noodzakelijk. Het groote geheim tot redding der toekomst ligt daarin, dat ook algemeen de grondstelling begrepen en van boven tot beneden erkend en doorgezet wordt, dat de armoede een staatsongeluk is, welks tegenwerking de pligt en de roeping der gansche staatswerkzaamheid zijn moet. Waar men deze grondstelling daadwerkelijk erkend heeft, zal zij spoedig genoeg het gansche staatsleven doordringen. Nieuwe theorien en oude milddadigheid zullen dan elkander de hand toereiken, en op den weg des vredes en der orde overal en ten allen tijde werkzaam zijn. Dit is de nieuwe politiek. En de Staat, die haar het eerst begrijpt, zal de eerste van den nieuwen tijd zijn. Orde, rust, vrede, grootheid liggen in deze gedachte — buiten haar daarentegen zal en moet de beschaving zelve, die zonder doorgrijpende hulp de ellende vermeerdert, de maatschappij tot nieuwe, veel grootere stuiptrekkingen leiden, dan alle onwentelingen, die de wereld tot hiertoe heeft beleefd. Maar daarom is het pligt van ieder individu, daartoe het zijne bij te dragen, dat de gemeenten, de gezamenlijke burgerij de Staat tot het bewustzijn van pligt, die tevens het middel tot redding is, kome. Eerst wanneer er een budget der armen en een ministerie voor armoede is, zal het gevaar voorbij zijn, dat de wereld ten gevolge der beschaving zelve dreigt.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 9 Februarij, de kofschepen *Hendrik*, kapt. J. A. Keun, van St. Davis, en *Geziena*, kapt. B. A. Visser, van Newcastle. — Den 10 dito het tjalkschip *Wilhelmina Hendrika*, kapt. J. G. Munneke, van Leith.

Uitgezeild: Niets.

MENGELWERK.

OVER DE HOOGE VEENEN.

(*Vervolg en Slot van No.* 12).

Ten opzigte van de verspreiding en verzakking der zwaardere Veenstoffen zal men kunnen tegenwerpen, dat ook op de hooge gronden onder de Hooge Veenen zwart en zwaar Veen gevonden wordt; maar die tegenwerping is ligtelijk op te lossen en wel in het voordeel van mijne stelling.

De geweldige vloed en wind voerden het troebel water dooreengemengd tot het hoogste peil mede. De zwaarste stoffen, het laagst drijvende of naar beneden zakkende, bedekte het eerst de zandgronden; de ligtere deelen schoven steeds op en verhoogde de zwarte bedding met de donkere en ligtbruine soort. Waarschijnlijk is het opgestuwde water eenigen tijd terzelfde hoogte blijven staan, waar door de bezakking of nederploffing der zwaardere deelen te geregelder kon geschieden, en waaraan zeer waarschijnlijk toe te schrijven is, dat de oppervlakte der Hooge en Lage Veenen meestal plat en effen is. De grond of bodem, waarop de Veenen rusten, is lager dan hunne aangrenzende zandgronden, schoon de oppervlakte der Veenen met dezelve gelijk staat. Natuurlijk werden de laagten en oneffenheden, waaronder ook die kuilen, waarvan boven gesproken is, het eerst met Veenstof gevuld; het water intusschen vallende schuurde de zandhoogte weder schoon, maakte de veenige oppervlakte gelijk met de omliggende heide, zoo als zulks bij de voormelde kuilen duidelijk te zien is, en hierdoor vertoonden zich na het geheel afloopen van het water de hooge zandruggen, die thans de Hooge Veenen hier en daar van elkander scheiden, en die zoo lang zij met water gedekt waren als zandplaten in zee moeten beschouwd worden, weder in hunne vorige gedaante.

Deze vooronderstelling heeft, mijns bedunkens, niets tegenstrijdigs in zich, terwijl het meer eene zwarigheid tegen den aangroei oplevert; immers waarom zijn niet ook de Lage Veenen met hoog of bruin Veen overdekt, indien plantenverrotting dezelve heeft voogebragt. De groeikracht van de zwarte beddingen, de Hooge Veenen, zal toch met die der Lage Landen, zoo als wij dezelve nu noemen, maar in vroeger tijd hoog genoeg om Dennen te doen groeijen, hebben gelijk gestaan.

Dat het oorspronkelijk bestanddeel van het Veen uit verrotte planten en bladeren bestaat, wil ik niet bestrijden: zelfs is mijne botanische en chemische kennis te gering om hetzelve te betwijfelen, even min of door verrotting aan planten door luchten, oliën, zuren en zouten, eene zoo groote hoeveelheid van bitumineuse stof kan geboren worden als de omgestorte boomen en takken te kennen geven; deze toch zijn zoodanig met die stof doortrokken dat spanen, welke zeer gemakkelijk zich van stammen laten afkloven, eene zeer harstachtige reuk geven, als toortsen branden, eene roodachtige vlam verspreiden en donkerroode asch nalaten, het tegendeel van gewoon brandhout.

Daar de zwarte Veenstof door luchtwering en bijzondere hoedanigheden de kracht bezit om ligt verrottende voorwerpen, zoo als Hazelnoten, IJkels, bast en bladeren, gedurende zoo vele eeuwen gaaf en ongeschonden te bewaren, is het zonderling, dat men, zoo veel mij bekend is, nimmer eenige beenderen, noch van dieren noch van menschen, aantreft. Ik weet wel dat er voorbeelden zijn van gevondene koehoorns, van vreemde oude maten, zelfs van overblijfsels van gebouwen, maar behalve dat die gevallen niet genoegzaam bewezen zijn, kunnen zij ook ligtelijk aan andere omstandigheden toegeschreven worden; immers het Raauwe Veen is op vele plaatsen zoo week en brijachtig, dat een dier of mensch op hetzelve komende tot op den bodem naar beneden zoude zakken, gelijk ik zelf, op de jagt zijnde, heb bijgewoond, wanneer een der jagers zonder toegesnelde hulp zeker zijn graf in hetzelve zoude hebben gevonden.

Dat er muntstukken in het Veen gevonden zijn beteekent niets meer, dan dat er zonder tijdsbepaling wel eens menschen op dezelve geweest zijn, gelijk trouwens genoegzaam blijkt uit de voor eenige jaren gevonden Romeinsche Brug of Kloosterweg bij ter Apel.

Wanneer zijn deze Veenen aangespoeld? Die vraag zal welligt nimmer voldoende beantwoord worden. Dat tijdstip verliest zich in de donkerheid van de verst verwijderde eeuwen. — Zoude het gewaagd zijn hetzelve gelijktijdig te stellen met die groote Catastrophe, waarvan de Noordelijke kusten van Europa zoo vele duidelijke blijken schijnen te dragen? Immers de Brittanische, de Schotlandsche en langs de gansche Noordzee verspreide Eilanden, als zoo vele brokken van het vaste land afgescheurd: de doorbraak der Zeëen welke door het Kanaal Engeland van Frankrijk afscheidt; de onderscheidene inhammen en zeeboezems, toonen niet onduidelijk aan, dat eene geweldige omkeering in die streken gewoed heeft. Of die omkeering zich tot dat werelddeel alleen bepaald heeft, dan of dezelve in verband heeft gestaan met eene meer uitgebreide ontstelde natuurwerking, die volgens sommige geleerden, zoo als FORSTER, de tallooze eilanden in de Zuidzee, waarschijnlijk door Vulcanische uitbarstingen deed ontstaan, de wateren hemelhoog tot over de Pyreneën en naar het Noorden voortstuwde, door wegspoeling van de weekere gronden en de vastheid der granietbergen, de groote baaijen en uithoeken of kapen op deze planeet formeerde, laat ik aan het onderzoek en beschouwing van meer kundige geologen over, even zeer als het raadselachtige dat er evenmin onder de turfbeddingen als onder de kennelijk opgespoelde gronden of vlotbergen eenige onvergane of versteende menschenbeenderen gevonden worden.

En hiermede eindig ik deze korte Verhandeling. Ik gevoel wel dat mijne stelling aan vele tegenwerping en zwarigheden zal blijven blootgesteld, maar gesterkt door bewijsredenen, welke die van plaatselijke aangave niet verzwakken, en even weinig tegenstrijdigs in zich bevatten als de opwerping van slijk en klei van modder of vruchtbare aarde of gulzand welke zoo vele streken van het vaste land bedekken, komt mij van de twee hoofdgevoelens (ik ken geen derde) de hypothese van aanspoeling de meest aannemelijke voor

A. A. v. B.

Het Buskruid onontvlambaar gemaakt.

Niettegenstaande het zeer gevaarlijk is, om groote hoeveelheden buskruid te bewaren; niettegenstaande er strenge wetten van voorzorg, ten opzigte der vervaardiging, bewaring, vervoering enz. van hetzelve, zijn uitgevaardigd, heeft men door gebrek aan de vereischte omzigtigheid helaas! dikwerf nog de ontzettendste rampen te betreuren; getuige, om slechts een voorbeeld te noemen het velen nog heugende ongeluk, de stad Leijden in 1807 door het springen van een schip met buskruid geladen, getroffen.

De verbazende kracht van het buskruid (*), nu anders reeds vijf eeuwen bekend, de veelvuldig plaats gehad hebbende onheilen, uit onvoorzigtigheid geboren, schijnen nimmer de vereischte voorzorgen, ten gevolge te zullen hebben. Vele geleerden hebben zich dan ook, met het loffelijke doel onledig gehouden, om zoo mogelijk middelen op te sporen, ten einde de ontvlamming minder schadelijk te maken. Den Heer FADEIEFF, Hoogleeraar in de Scheikunde aan de Artillerieschool te St. Petersburg, heeft het mogen gelukken, zijne onvermoeide pogingen eindelijk met het lang gewenschte gevolg bekroond te zien. Acht zijner van twintig het best gelukt proeven zijn in het verledene jaar openbaar bekend gemaakt, en uit *de Comptes rendus*, *Junij* 1844, *No.* 25, door het *Tijdschrift voor Handel en Nijverheid* 1854, *No.* 12, *p.* 281—289 overgenomen, ter onzer kennis gekomen. De groote belangrijkheid van het onderwerp, en vermits dit uitmuntende Nederlandsche Tijdschrift niet in aller handen is, heeft ons doen besluiten, zoo kort mogelijk, onze landgenooten, met eenige der resultaten van den Heer FADEIEFF bekend te maken, in de hoop, dat ieder die buskruid in zijn huis heeft, dit uitmuntende, goedkoope, en zeer gemakkelijk te bekomen middel moge toepassen, om de herhaling van ontzettende rampen te helpen voorkomen.

Op grond der waarnemingen van PIDBERT (†), *dat de snelheid in de voortplanting van het vuur, tusschen de kruidkorrels, zoo veel sneller afneemt naarmate er zich meer kruidstof in derzelver tusschenruimte bevindt*, gelukte het Zijn Hooggeleerde na veelvuldige proeven, te bevinden, dat een goed tot poeder gebragt mengsel nit houtskool en graphiet (potlood) *graphietkool*, *carbographite* genoemd, met buskruid vermengd en goed zamengedrukt, aan het doel volkomen beantwoordde.

Van een vat gewoonlijk 50 Ned. ℔ buskruid inhoudende, met een laag graphietkool van 5 à 6 duim op den bodem en boven op hetzelve, en verder met buskruid en grapphietkool dooreenvermengd, en alstoen 32 Ned. ℔ bevattende, werd de boven de oppervlakte van 50 duim middellijn, na eerst goed omgewerkt te zijn, zoo dat het mengsel boven op kwam te leggen, door eene lont aangestoken, waarna hetzelve met een vuurgarf van $1\frac{1}{2}$ à 2 ellen hoog in 67—75 seconden uitbrandde, zijnde het vat nog bruikbaar, en kon men zonder eenig gevaar naast hetzelve blijven staan.

Een op dezelfde wijze gevuld vat, met eene vierkante opening in het deksel, aangestoken verbrandde langzaam, met meerder geruisch, doch sprong het deksel op het einde der verbranding, door de ontwikkeling van het gaz (§).

Een vaatje graphietkool en $1\frac{1}{2}$ Ned. ℔ buskruid aangestoken, wordt door eene kleine brandspuit geblust. Door bijvoeging van meerder kruid met een vuurstraal van 50 duim middellijn gelukte zulks minder, doch twee of drie spuiten zouden een gunstiger uitkomst gegeven hebben. Van twee niet zamengedrukte hoopjes, verbrandde het eene [$\frac{3}{4}$ ℔ buskruid, met de noodige hoeveelheid graphietkool bevattende] in 7 seconden, en het andere ook $\frac{3}{4}$ ℔ buskruid, met deszelfs dubbel volumen houtskool bevattende, in vier seconden.

Twee vaten van 32 Ned. ℔ buskruid en grapheetkool, op $\frac{1}{2}$ elle afstand van elkander, het eene door eene kleine opening in den bodem aangestoken, brandde zonder bijzondere werking, tot de helft voort; waarna het tweede door de groote vuurstraal van het eerste aangestoken werd. Deze twee groote vuurstroomen verwijderden zich door de werking der stroomen langzaam van elkander, en brandden zonder elkander te raken tot het einde voort, terwijl de vaten nog bruikbaar bleven.

Van twee vaten op gelijke wijze gevuld, het eene in loodregte rigting, het andere horizontaal op hetzelve, werd het eerste, door eene kleine opening in het bovendeksel, aangestoken. De vlam ontweek uit deze opening met een geweld, gelijk aan een opstijgend raket, en bereikte de zijkant van het tweede, hetwelk eenigzins verkoold werd. Na twintig minuten werd de bodem van het eerste, doordien hij verbrand was, nit elkander geslagen, en viel het tweede door het geweld van de stoom van zijne plaats gerukt, naast het eerste op deszelfs ondersten bodem, zonder echter vuur te vatten.

Drie raketten uit bordpapier van gelijke afmeetinge no. 1. gevuld met $1\frac{1}{5}$ Ned. ℔ zuiver buiskruid, no. 2. $1\frac{1}{5}$ Ned. ℔ buskruid met houtskool en no. 3. $1\frac{1}{5}$ Ned. ℔ met graphietkool vermengd buskruid werden na vier dagen aan de vochtigheid van de dampkringslucht te zijn blootgesteld geweest, (no. 2 en 3 door eene zeef geslagen) aan eene zeer gevoelige balans gewogen, wanneer
no. 1. wigjes 8,53 vochtigheid had opgeslorpt.
» 2. » 3,198 » » »
» 3. » 2,132 » » »
waaruit volgt, dat het buskruid viermalen meer vochtigheid inzuigt, dan wanneer het met graphietkool vermengd is, dat gevolgelijk dit laatste geenerlei hinderpaal oplevert, doch op de kwaliteit, die door aantrekking van vocht, merkelijk verliest, zoo als mij door veelvuldige proeven gebleken is, in tegendeel eene heilzame uitwerking heeft, om het buskruid weinig of niets van deszelfs kracht te doen verliezen.

D. B.

(*) 92 wigjes buskruid werpen een metalen kogel van 29 Ned. ℔, 226 ellen ver uit een mortier. Zie verder over deszelfs kracht *Konst en Letterbode*, 1809 no. 40.

(†) PIDBERT deelde in zijne verhandeling, aan de Fransche Akademie den 24 Feb. 1840 ingeleverd [*Polyt. Journal LXXVI p.* 467] eene methode mede, om de ontbranding van kruidmassa's aanmerkelijk langzamer te maken.

(§) Volgens proeven van FONTÁNA zou zich uit een kub. duim buskruid 2276 kub. duim gaz ontwikkelen.

TOONEEL-BERIGT.

In de Schouwburg alhier, Dingsdag den 18 Februarij 1845, de laatste van het Abonnement: DE WRAAK DER LIEFDE EN VAN DEN HAAT, Tooneelspel in 5 Bedrijven, door *M. G. Engelman.* Na hetzelve: DE VERMOMDE GELIEVEN, Vaudeville in 1 Bedrijf.

*** Mijne beminde Vrouw A. L. de BOER beviel heden door Gods goedheid zeer voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon.

Workum, den 5 Februarij 1845. J. TROSTE.

NIJMEGEN, den 7 Februarij 1845. Heden verloste van eene Dochter Vrouwe J. E. des TOMBE, geb. Blok.

NORG, provincie Drenthe, den 11 Februarij 1845.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter de HoogWelGeborene Vrouwe M. T. A. E. J. van der WIJCK, geboren Jonkvrouwe Vegelin van Claerbergen.

*** Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen Zoon BOUKJE COETS, Echtgenoot van

Leeuwarden, den 11 Februarij 1845. F. A. de KOE.

*** Heden beviel van eene welgeschapene Dochter ELISABETH de JONG, geliefde Echtgenoote van

Sneek, den 11 Februarij 1845. J. H. BRENNINKMEIJER.

*** Heden is voorspoedig bevallen van een welgeschapen Zoon NEELTJE KLAZES WASSENAAR, Echtgenoot van

St. Jacobi Parochie, den 12 Februarij 1845. W. D. WASSENAAR.

*** Heden beviel van eene Dochter J. ANDREÆ, geliefde Echtgenoote van

Dockum, den 13 Februarij 1845. M. TUTTEL van der WEIDE.

*** Heden beviel van eene welgeschapene Dochter T. G. LEMKE, Echtgenoote van

Leeuwarden, den 13 Februarij 1845. L. J. RUITENBACH.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' Zoon C. A. von LUTTEKENHUIZEN, geliefde Echtgenoote van

Bolsward, den 15 Februarij 1845. Dr. V. N. METZ.

*** Heden beviel van eene welgeschapene Dochter C. de BOER, geliefde Echtgenoote van

Heerenveen, den 16 Februarij 1845. H. TUIJMELAAR.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze dierbare Vader JOHAN GEORG MOOK, in den ouderdom van 78 jaren en ruim 3 maanden.

Beetsterzwaag, den 5 Februarij 1845. F. MOOK, *uit aller naam.*

Eenige kennisgeving.

*** Heden avond overleed mijne dierbare Echtgenoot HIEKE BOUKES SIEPERDA, in den ouderdom van bijna negen en twintig jaren, mij nalatende twee Kindertjes.

Parraga, den 9 Februarij 1845. PIETER L. ABBEMA.

*** Heden overleed ons jongst Kindje GEERTJE, bijna twee jaren oud.

Leeuwarden, den 13 Februarij 1845. O. OTTEMA. D. OTTEMA, geb. van Kammen.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid, ons geliefd jongste Kind, MAGDALENA ELISABETH GUSTAVA, naauwelijks den ouderdom van bijna zeven maanden bereikt hebbende.

Leeuwarden, den 15 Februarij 1845. H. G. KNORRE. G. KNORRE — Koumans Smeding.

Eenige kennisgeving.

*** Na een langdurig sukkelen, overleed heden, mijne Nicht CATHARINA PETRONELLA KAMSMA, in den ouderdom van 57 jaren.

Harlingen, den 15 Februarij 1845. C. P. KAMSMA.

*** Heden overleed ons jongst Kindje JENNIJ, slechts 9 weken oud.

Leeuwarden, den 16 Februarij 1845. J. W. ROOS. A. ROOS, geb. Koppen.

*** Gisteren avond omstreeks 11 uren overleed, na een smartelijk lijden van veertien dagen, SJOERDTJE HANTJES VORMSMA, Wed. Evert H. Merkelbach; in den ouderdom van 59 jaren en 3 maanden.

Sexbierum, den 16 Februarij 1845. J. A. HIBMA, *Testamentaire Executeur.*

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten*, welke gedurende de eerste helft der maand Februarij 1845, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,	Witte	f 6,50	de Mudde.	Boter,		f 0,88	het Pond.
	Roode	» 0,00	» »	Vleesch,	Koe	» 0,32½	» »
Rogge		» 5,10	» »		Kalfs	» 0,00	» »
Gerst,	Vroege	» 0,00	» »		Schapen	» 0,22	» »
	Late	» 3,65	» »	Varkensvleesch,	Versch	» 0,38	» »
Boekweit,		» 0,00	» »		Gerookt	» 0,60	» »
Haver,		» 2,25	» »	Aardappelen,	Vroege	» 0,00	de Mudde.
Witte Boonen		» 0,00	» »		Late	» 0,00	» »
Erwten,	Witte	» 0,00	» »	Zaad,	Kool	» 8,25	» »
	Groene	» 0,00	» »		Raap	» 0,00	» »
	Graauwe	» 0,00	» »		Lijn	» 0,00	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen,

Leeuwarden, den 17 Februarij 1845. *De Burgemeester,* Van BOELENS.

De Prijs der BOTER te *Leeuwarden*, den 14 Februarij 1845, *f* 31,50 à *f* 33,50.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 15 Februarij 1845.

Nederland.					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	63¾	64¼	64
Dito dito	3 »	78	78½	
Dito dito	4 »	98½	99	
Dito dito	5 »			
Amort.-Synd.	4½ »	99¾	100¼	100
Dito dito	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »			
O. I. Leening	4 »			
Belgie.				
bij Banc. Belge.	2½ pct.			
Spanje.				
L. b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	24¼	24¾	24½
Dito onbep. Stuk.	5 »	23	23¼	
Dito	3 »	41¾	42¼	42
Ardoin Coupon		26	26½	

Portugal.				Gebl.
Neg. te Londen	3 pCt.	59	59½	59¼
Binnenl.	5 »			
Rusland.				
1798, 1816	5 pCt.	108¼	108½	108⅜
1828, 1829	5 »	107¾	108	107⅞
Dito bij *Hope*	4 »	91¾	92½	92¼
Dito bij *Stiegl.*	4 »	90¾	91¼	
Amerika.				
Oblig.	5 pCt.	44¾	45¼	45
Bank-Actien		6¾	7¼	7
Oostenrijk.				
Metaliek	5 pCt.	111	111½	111¼
W. B. bij *G. & Co.*	5 »	106¾	107	106⅞
Brazilie.				
Obl. te Londen	5 pCt.	90	90½	90¼

Spanje Passive 6½, 7, 6¾; Napels cert. bij *L.* en *B.* 96¼, ¾, ½; Darmstadt Loten *f* 34½, 35½, 35; Louisiana bij *Hope* 69¾, 70¼, 70; Brazil. 1843 £ 100, 87¾, 88¼, 88; Bl. Griek. £ 100, 13¼, ½, $\frac{5}{16}$; dito onbep. Coup. *f* 1$\frac{5}{16}$; Mexic. 32½, 33, 32¾; Col. ex Venez. 11¾, 12, 11$\frac{13}{16}$.

Binnenlandsche fondsen waren met weinig handel genoegzaam zonder verschil; Spoorweg Rotterdam iets flaauwer; Rijn-Spoorweg iets vaster in koers.

Spaansche fondsen en Coupons waren lager, ten gevolge der teruggaande koers te Antwerpen; Portugal merkelijk lager; Mexico, op lager koers van Londen, flaauwer; de overige buitenlandsche prijshoudend.

GRIETMAN en ASSESSOREN van BARRADEEL, noodigen door deze uit, zoodanige personen, welke genegen mogten zijn, en de vereischte bekwaamheden en geschiktheid bezitten, om benoemd te worden, tot ONDERMEESTER in de School te Sexbierum, om zich daartoe door gefrankeerde brieven, met overlegging van hunne bewijzen van algemeene toelating, als Onderwijzer, van goed gedrag enz., vóór het einde van deze maand aan te melden bij Grietman en Assessoren voornoemd.

De vaste voordeelen aan dezen Post verbonden zijn: eene jaarwedde uit de Grietenijkas van *f* 150, en een derde gedeelte der Schoolgelden van de Avondschool in den Winter gehouden.

Sexbierum, den 4 Februarij 1845. *Grietman en Assessoren voornoemd,* H. B. van der HAER. *Ter ordonnantie van dezelven,* E. J. ALTA.

DE GRIETMAN van AMELAND, belast met het beheer der Opperstrandvonderij aldaar, zal, op Vrijdag den 21 Februarij eerstkomende, des voormiddags ten negen ure, bij het Strandvonderij Pakhuis te Nes op Ameland, ten overstaan van een bevoegd Beambte, om contant geld, verkoopen, de navolgende gestrande en niet gereclameerde Goederen, als:

ZEVEN HONDERD ZESTIG PIJPEDUIGEN, lang van 1,20 tot 2,20 ellen en dik van 7 tot 8 duim.

Een Anker, eene Boot, twee Masten, vijf stukken van Zeilen, een eind Ankertouw, een Stag, twee einden Tres, zes Hoofdtouwen, groot Want, drie dito Bezaanswant, twee dito Stinge Want, twee dito Bramwant, twee Bagstagen, een Waterstag, eenige ledige Vaten, eene partij gekapt Touwwerk, benevens eenige gedragen Kleederen en gebruikt Beddegoed.

Ameland, den 7 Februarij 1845. *De Grietman Opperstrandvonder voornoemd,* Van HEECKEREN.

TEN gevolge van het zich aangemeld hebbende gering getal Sollicitanten, naar de betrekking van Ondermeester in de School te Hollum, voor als nog geene benoeming geschied zijnde, zoo noodigen Grietman en Assessoren van Ameland, bij deze nogmaals, zoodanige ONDERWIJZERS van den 2den en des noods van den 3den rang uit, als welke genegen mogen zijn, naar opgemelde Post, waaraan verbonden is een jaarlijks Traktement van *f* 150 uit de Provinciale Kas, *f* 50 door den Hoofd-Onderwijzer dier School aan denzelven uit te keeren, mitsgaders een vierde gedeelte der Schoolpenningen, begroot op *f* 50 's jaars, te dingen, om zich vóór den 20 Maart e. k. met vrachtvrije Brieven, daartoe ter Secretarie te Nes aan te melden, onder overlegging van een Attest van goed gedrag, Acte van rang, en een Attest, nopens derzelver genoegzame bedrevenheid in het practicaal onderwijs.

Ameland, den 8 Februarij 1845. *Grietman en Assessoren voornoemd,* Van HEECKEREN. *Ter ordonnantie van dezelven,* J. A. ZAAL STROBAND.

Verhuring bij geslotene briefjes:

DE KERKVOOOGDEN *van Hijlaard*, bieden voor den tijd van drie jaren, bij geslotene Briefjes, ter verhuring aan:

Een HUIS en TIMMERSCHUUR, waarbij een ruim ERF, staande en gelegen aan de Vaart binnen gemelden Dorpe, waarin sedert vele jaren een Timmermans-Affaire met goed succes is gedreven, en laatstelijk door *H. G. Kuinderman*, met der dood ontruimd; te aanvaarden op den 12 Mei 1845.

De Briefjes moeten vóór of op den 22 Februarij e. k., franco worden ingeleverd bij den Kastelein FOKKE IJDES IJDEMA, te Hijlaard, bij wien intusschen de Conditien ter lezing zullen liggen.

Aanbesteding bij geslotene briefjes:

VAN het AFBREKEN van eene Oude Schuur en een Oud Lijtshuis; en het OPBOUWEN van eene NIEUWE SCHUUR, met het leveren der MATERIALEN, op de Plaats bij *Tjerk J. Althuis*, nabij de Dokkumer Ee onder Britzum; waarvan Bestek en Teekening ter inzage zal liggen bij den Kastelein J. W. BIL, te Wijns; en nadere aanwijzing zal gedaan worden op den 15 dezer maand, van des namiddags 1 tot 4 ure; en de briefjes franco ingeleverd moeten worden vóór of op den 20 dezer maand, bij BOJEN P. de BOER, te Stiens.

MR. A. van SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal, op Woensdag den 19 Februarij e. k., des avonds ten 7 ure, ten huize van de Wed. *G. Ieeringa*, te Dokkum, publiek presenteren te verkoopen:

Eene hechte en sterke WOONHUIZING en BAKKERIJ, staande bij de Waag te Dokkum, in wijk A, no. 20, voorzien van ruim Voorhuis, eene beneden Voor- en eene Bovenkamer, een ruime Kelder, Bakhuis met twee Ovens, Plaats, Put en Regenwatersbak, ruime Zolders tot berging van Granen en Brandstoffen en verdere gerijfelijkheden; in eigendom behoorende aan *J. v. d. Mei*; den 12 Mei 1845 te aanvaarden.

BOELGOED. — De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, op Woensdag den 19 Februarij 1845, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Wed. *Bauke Jans Ettema*, bij de Marnezijl aldaar, bij boelgoed om gereed geld, presenteren te verkoopen:

4 Beste melke en kalve Koeijen, 1 Karn met koperen hoep, 10 Melkaden, 1 Brokaad, 1 Kaaspers met Tobkes, 2 Molkenvaten, 1 Handketel, 2 koperen en 1 houten Emmers, 1 Splitlep, 1 Houw, 1 Ladder en eenige Harken en Vorken. — Voorts Meubelen en Huisgeraden, waaronder 1 Laadtafel, 1 Theekast, 1 Tafel, Porselein en Aardewerk, alsmede 1 Bed met toebehooren en eindelijk ongeveer 3 schar Mest en hetgeen meer zal voorkomen.

FINALE TOEWIJZING.

DE Notaris de VRIES, te Augustinusga, zal, op Donderdag den 27 Februarij 1845, ten 3 ure na den middag, in de Herberg van *J. L. van der Leij*, te Surhuizum, ter instantie van *A.* en *S. Broersma*, finaal verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZING en SCHUUR, HORNLEGER, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen te Ophuis onder Surhuizum, groot ongeveer 30 bunder, Bouw-, Weid- en Hooiland; waarop in 22 perceelen is geboden de som van *f* 6,617.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN DRIE JAREN:

EENE deftige en hechte HUIZINGE en LOGEMENT, *het Amsterdamsche en Groninger Veerhuis* genaamd, staande en gelegen aan de Beurtmans Kaai te Lemmer, voorzien van 4 Kamers, 1 Keuken, 2 Regenwatersbakken, 1 Zolder met beschoten dak, 2 Kelders en verdere gerijfelijkheden; te aanvaarden den 12 Mei 1845.

De briefjes franco in te leveren vóór of op den 1 Maart e. k., bij N. HILDER, te Franeker, bij wien intusschen de Conditien der verhuring te vernemen en informatien te bekomen zijn.

TE HUUR:

1°. TWEE GEMEUBILEERDE BOVENKAMERS, op den Ewal te Leeuwarden; 12 Mei 1845 of eerder te aanvaarden.

2°. Een WINKELHUIS, letter I, no. 97, met KELDER daar naast; 12 Mei 1845 te aanvaarden.

Te bevragen bij Deurwaarder HARMENZON, in het Justitiegebouw aldaar.

TE HUUR:

EEN welonderhouden HUIZING, waarin sints jaren met goed succes een Kuiperij is en nog wordt uitgeoefend. Nader informatien zijn te bekomen bij den Logementhouder S. NAUTA, te Workum.

LEES HIER.

DE Ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij zich genoodzaakt vindt, door vuige en snoode belangzoekers, zijne bediening als Postbode voor de grietenij het Bildt, met den 24 dezer te veranderen, in plaats van Maandags, Woensdags en Vrijdags, voortaan ALLE DAGEN, behalve *Zondags*. Vertrekt 's namiddags ten twee ure, in het Klein Wagentje bij de Vrouwenpoort te *Leeuwarden*.

St. Anna Parochie, den 17 Februarij 1845. K. de GROOT, *Postbode.*

EEN voornaam **HANDELSHUIS IN RHIJN-WIJN**, gevestigd aan den Rhijn, verlangt in de provincie *Vriesland* een **AGENT.** Iemand hiertoe genegen, vervoege zich met *gefrankeerde brieven onder de letters H. S.* ten Kantore dezer Courant.

EEN KUIPERSKNECHT, zijn werk gedeeltelijk verstaande, kan op 12 Mei e. k. werk bekomen. Vervoege zich in persoon bij W. P. TONNEMA, te KOLLUM, tusschen 21 en 28 Februarij.

EEN KUIPERSKNECHT die het Botervatmaken goed verstaat, kan op den 12 Mei 1845 werk bekomen bij EELTJE K. BIJLSMA, te Heeg.

EEN TUINMAN, gehuwd, van middelbare jaren en van de Protestantsche Godsdienst, het snoeijen, broeijen en wat verder vereischt wordt grondig verstaande, zag zich gaarne als zoodanig zoo spoedig mogelijk geplaatst; kunnende hij de beste getuigschriften produceren.

Inlichtingen dienaangaande zijn te bekomen bij P. VLASKAMP, Zaakwaarnemer te Franeker. Brieven franco.

VERMIST:

EENIGE WINKELGOEDEREN, waaronder: *Een* zwart bonte Pelerine, *een* donker grijze Petit Gris idem, *een* licht grijze Petit Gris idem, een pak fijn wit Baai, een pak grover dito, eene rol Hemdeflanel, eenige Damast Omslagdoeken, eenige stukken effen en geruit Orleans enz. Zij, aan wie dezelve ter verkoop worden aangeboden of die daarvan eenig narigt kunnen geven, worden minzaam verzocht daarvan onverwijld aan de Justitie of Policie kennis te geven.

Sneek, den 16 Februarij 1845.

******* BIJ H. HÖVEKER, te Amsterdam, is gedrukt en te bekomen: LEERREDENEN, uitgegeven door S. S. TROMP, Predikant bij de Hervormde Gemeente te Britsum. XVI en 336 bladz. in gr. 8vo, velin papier. *f* 2.

LEERREDE over Hebr. II Vs. 4, door S. S. TROMP, V. D. M. te Britsum, uitgesproken toen Z. Eerw. voor de laatste maal (gelijk daarna gebleken is) van de predikstoel tot de Gemeente sprak den 22 Nov. 1840. Uitgegeven met eene Voorrede tot afscheid van haar, als haren Herder en Leeraar den 22 Nov. 1842. 30 bladz. in gr. 8° velin papier. 30 Cents.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.